

Marine Stewardship Council

MSC:n jäljitettävyyssstandardi: kuluttajamyöntiversio (Consumer-Facing Organisation, CFO)

Versio 2.0, 28.3.2019

Tietoa Marine Stewardship Councilista

Visio

MSC:n visiona on, että maailman valtameret ovat täynnä elämää ja merenelävien tuotanto turvattu nykyiselle ja tuleville sukupolville.

Missio

MSC:n missiona on käyttää ympäristömerkintä- ja sertifiointiohjelmiämme maailman valtamerien hyvinvoinnin edistämiseen huomioimalla ja palkitsemalla kestävä kalastuksen käytäntöjä, vaikuttamalla kuluttajien valintoihin sekä työskentelemällä yhteistyökumppaniemme kanssa kala- ja äyriäismarkkinoiden saattamiseksi kestäväälle pohjalle.

Tekijänoikeusilmoitus

Marine Stewardship Councilin (MSC) jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyntiversion ja sen sisällön tekijänoikeuden haltija on Marine Stewardship Council. © Marine Stewardship Council, 2019. Kaikki oikeudet pidätetään.

Standardin virallinen kieli on englanti. Voimassa oleva, ensisijaisesti sovellettava versio on saatavilla MSC:n verkkosivustolla (msc.org). Jos standardin jäljennösten, versioiden tai käännösten välillä on ristiriitaisuuksia, noudatetaan aina voimassa olevaa englanninkielistä versiota.

MSC kieltää koko sisällön tai sen osan kaikenlaisen muuttamisen.

Marine Stewardship Council
Marine House
1 Snow Hill
London EC1A 2DH
United Kingdom

Puhelin: +44 (0) 20 7246 8900
Faksi: +44 (0) 20 7246 8901
Sähköposti: standards@msc.org

Sisällysluettelo

Periaate 1	Sertifioidut tuotteet ostetaan sertifioiduilta toimittajilta	7
Periaate 2	Sertifioidut tuotteet ovat tunnistettavissa	9
Periaate 3	Sertifioidut tuotteet pidetään erillään muista tuotteista	10
Periaate 4	Sertifioidut tuotteet ovat jäljitettävissä, ja määristä pidetään kirjaa	11
Periaate 5	Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä	13
5.1	Hallinta ja toimipaikkojen valvonta	13
5.2	Koulutus	15
5.3	Muutoksista ilmoittaminen	15
5.4	Alihankkijat, kuljettaminen ja sopimusjalostus	17
5.5	Vaatimusten vastainen tuote	17
5.6	Jäljitettävyyteen ja toimitusketjun todistamiseen liittyvät pyynnöt	18
5.7	Arvioitavana olevia tuotteita koskevat erityisvaatimukset	19
5.8	Pakko- ja lapsityövoimaa koskevat erityisvaatimukset	20

Johdanto

Vastuu standardista

Tästä standardista vastaa Marine Stewardship Council (MSC).

Lukijaa pyydetään varmistamaan, että hänellä on käytössään standardin ja siihen liittyvien muiden asiakirjojen uusin versio. Päivitetyt asiakirjat sekä luettelo kaikista saatavilla olevista MSC-asiakirjoista löytyvät MSC:n verkkosivustolta ([msc.org](https://www.msc.org)).

Versioiden julkaisutiedot

Versio nro	Julkaisu-päivä	Muutosten kuvaus
1.0	20.2.2015	Ensimmäinen julkaisu
2.0	28.3.2019	Uusi versio, johon on sisällytetty neuvoa-antavan teknisen komitean (kokoukset 25–29) ja johtokunnan hyväksymät jäljitettävyysohjelman tarkistukset. Lisätty työvoimakäytäntöjä (maissa) koskevia uusia vaatimuksia, selvennetty jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyntiversion kelpoisuusvaatimuksia ja tehty muita olennaisia sekä vähäisiä muutoksia

Tietoa tästä asiakirjasta

Tämä asiakirja sisältää pakolliset vaatimukset toimitusketjun organisaatioille, jotka hakevat MSC:n jäljitettävyyssstandardin mukaista sertifiointia. Standardin vaatimusten tulkintaa ja soveltamista helpottamaan on laadittu ohjeita, joiden noudattaminen ei kuitenkaan ole pakollista.

Yleistä

Jäljitettävyyssertifiointi

Jäljitettävyyssertifiointi takaa, että MSC-ympäristömerkillä tai tavaramerkillä myytävät tuotteet ovat peräisin sertifioidusta kalastusyrityksestä ja että niiden koko toimitusketju on jäljitettävissä aina sertifioituun alkulähteeseen saakka. Ulkopuolinen akkreditoitu sertifiointilaitos tarkastaa jäljitettävyyssstandardin mukaista sertifiointia hakevat organisaatiot, ja niille tehdään säännöllisesti auditointeja sertifikaatin voimassaoloaikana (kolme vuotta).

MSC:n jäljitettävyyssstandardin käyttö muissa standardeja laativissa organisaatioissa

Jäljitettävyyssstandardia käyttävät myös tietyt, tarkkaan valitut organisaatiot, joilla on omia sertifiointiohjelmia. Kun standardi julkaistiin, Aquaculture Stewardship Council (ASC) päätti soveltaa sitä kaikkiin ASC-sertifioituista laitoksista peräisin oleviin kala- ja äyriäistuotteisiin. Toimitusketjuun kuuluvat organisaatiot voivat näin käsitellä sekä MSC-sertifioituja että ASC-sertifioituja kala- ja äyriäistuotteita, kun niille on tehty yksi yhteinen jäljitettävyyssertifiointi. Jäljitettävyyssertifikaatit myönnetään kuitenkin erikseen, ja kummallakin standardilla on erilliset tavaramerkit. Jos myös muut sertifiointiohjelmat päättävät vastaisuudessa käyttää jäljitettävyyssstandardia, siitä ilmoitetaan MSC:n verkkosivustolla.

Jäljitettävyyssstandardin mukainen sertifiointi ja eri vaihtoehdot

Mikä tahansa organisaatio, joka käy kauppaa sertifioidusta kalastusyrityksestä tai kalanviljelylaitoksesta peräisin olevilla tuotteilla tai käsittelee niitä, voi hankkia jäljitettävyyssertifikaatin. Sertifikaattia edellytetään jokaiselta toimitusketjun organisaatiolta, joka on sertifioitujen tuotteiden laillinen omistaja ja haluaa ilmoittaa niissä sertifioidun tuottajan. Tätä vaatimusta sovelletaan koko toimitusketjuun aina siihen asti, kun tuotteet pakataan käyttövalmiisiin suljettuihin kuluttajapakkauksiin.

MSC omistaa MSC:n jäljitettävyyssstandardin perusversion ja kaksi muuta versiota eli MSC:n jäljitettävyyssstandardin ryhmäversion ja MSC:n jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyntiversion. Lisätietoja eri versioiden ehdoista on MSC:n jäljitettävyyssertifiointia koskevien vaatimusten [kohdassa 6.2](#) sekä kunkin standardiasiakirjan johdannossa.

MSC:n jäljitettävyyssstandardin perusversion (Default) soveltamisala

MSC:n jäljitettävyyssstandardin perusversiota sovelletaan organisaatioihin, jotka käsittelevät sertifioituja tuotteita tai käyvät niillä kauppaa yhdessä toimipaikassa. Lisäksi sitä sovelletaan organisaatioihin, jotka käsittelevät sertifioituja tuotteita useissa toimipaikoissa, jos kukin toimipaikka tarkastetaan ja arvioidaan erikseen jäljitettävyyssstandardin perusversion perusteella. Organisaatiolle myönnetään silloin yksi ns. usean toimipaikan sertifikaatti.

Jäljitettävyyssstandardin perusversion mukaisen sertifikaatin voi saada esimerkiksi organisaatio, joka käy kauppaa yhdessä toimipaikassa, tai jalostaja, jolla on useita tuotantolaitoksia.

Eräitä jäljitettävyyssstandardin perusversion vaatimuksia (kuten ostaminen sertifioituilta toimittajilta) ei välttämättä sovelleta, jos organisaatio on kalanviljelylaitos tai kalastusyritys.

MSC:n jäljitettävyyssstandardin ryhmäversion (Group) soveltamisala

MSC:n jäljitettävyyssstandardin ryhmäversiota sovelletaan organisaatioihin, jotka käsittelevät sertifioituja tuotteita useissa toimipaikoissa, jos sertifiointilaitos ei tarkasta ja arvioi erikseen kutakin toimipaikkaa. Tämä voi olla usean toimipaikan sertifikaattia tehokkaampi ratkaisu, kun organisaatiolla on monta toimipaikkaa tai kun eri organisaatiot muodostavat yhdessä ryhmittymiä. Organisaatio nimeää keskustoimiston, joka määrittää ja toteuttaa sisäistä valvontaa sekä varmistaa, että jokainen toimipaikka täyttää jäljitettävyyssstandardin ryhmäversion vaatimukset. Sertifiointilaitos tarkastaa keskustoimiston ja vain osan toimipaikoista. Koko ryhmä saa yhden yhteisen jäljitettävyyssstandardin ja sertifikaatin. Jäljitettävyyssstandardin ryhmäversion mukaisen sertifikaatin voi saada esimerkiksi suuri tukkuliike, jolla on useita varastoja, tai ravintolaketju (joka ei halua jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyyntiversiosta mukaista sertifikaattia).

Eräitä jäljitettävyyssstandardin ryhmäversion vaatimuksia (kuten ostaminen sertifioituilta toimittajilta) ei välttämättä sovelleta, jos organisaatio on kalanviljelylaitos tai kalastusyritys.

MSC:n jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyyntiversiosta (Consumer-Facing Organisation, CFO) soveltamisala

MSC:n jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyyntiversiota sovelletaan organisaatioihin, jotka tarjoavat tai myyvät kala- ja äyriäistuotteita loppukuluttajille ja täyttävät muut erityiset kelpoisuusvaatimukset. Kuluttajamyyntiä harjoittavilla organisaatioilla, kuten vähittäiskaupoilla tai ateriapalveluilla, voi olla yksi tai useampi toimipiste. Kaikki organisaation hallinnoimat toimipaikat, jotka käsittelevät sertifioituja tuotteita tai käyvät niillä kauppaa, saavat yhden yhteisen jäljitettävyyssstandardin.

Kuten jäljitettävyyssstandardin ryhmäversion yhteydessä, sertifiointilaitos tarkastaa vain osan sertifikaatissa mukana olevista toimipaikoista. Kuluttajamyyntiä harjoittavia organisaatioita ovat esimerkiksi ravintolat, ravintolaketjut, kalakauppiat, kalatiskiä pitävät vähittäiskaupat ja catering-yritykset.

MSC:n jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyyntiversiosta kelpoisuusvaatimukset

Organisaatiot voidaan sertifioida jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyyntiversiosta mukaisesti vain, jos kaikki seuraavat sovellettavat kriteerit täyttyvät:

- a. Organisaatio myy ja/tai tarjoaa sertifioituja kala- ja äyriäistuotteita ainoastaan tai ensisijaisesti loppukuluttajille.
- b. Sertifioituja kala- ja äyriäistuotteita jalostavat tai uudelleenpakkaavat toimipaikat harjoittavat tätä toimintaa yksinomaan organisaation puolesta.
- c. Jos organisaatio käyttää jalostuksessa tai uudelleenpakkaamisessa alihankkijoita, näillä organisaatioilla on oma jäljitettävyyssertifikaatti.
- d. Jos organisaatiolla on useampi kuin yksi sertifioituja kala- ja äyriäistuotteita käsittelevä toimipaikka,
 - i. kaikki toimipaikat ovat organisaation nimeämän keskustoimiston ylläpitämän yhteisen hallintajärjestelmän alaisuudessa ja kala- ja äyriäistuotteiden toimitusta, jäljitettävyysinfrastruktuuria ja henkilöstön toimintatapoja koskevat edellytykset määräytyvät sen mukaan
 - ii. keskustoimisto omistaa kaikki toimipaikat tai ne toimivat franchise-periaatteella tai keskustoimistolla on väliaikainen oikeus hallinnoida kaikkia sertifioituja kala- ja äyriäistuotteita käsitteleviä toimipaikkoja ja työntekijöitä jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyyntiversiosta noudattamisen varmistamiseksi
 - iii. keskustoimisto valvoo tehtyjä ostoja toimipaikkatasolla ja varmistaa, että kaikki toimipaikat voivat tilata sertifioituja kala- ja äyriäistuotteita ainoastaan sertifioituilta toimittajilta.

Huomautus: Jotkut organisaatiot voivat soveltaa jäljitettävyyssstandardin perusversiota, ryhmäversiota ja/tai kuluttajamyntiversiota. Organisaatioiden kannattaa tarkistaa kaikki sertifiointivaihtoehdot (perus-, ryhmä- ja kuluttajamyntiversion mukainen sertifiointi) MSC:n jäljitettävyyssertifiointia koskevien vaatimusten [kohdasta 6.2](#) ja keskustella sen jälkeen parhaiten sopivasta vaihtoehdosta sertifiointilaitoksen kanssa.

Voimaantulopäivä

Jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyntiversion versio 2.0 tulee voimaan 28. syyskuuta 2019. Kaikki jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyntiversion perustuvat tarkastukset on tehtävä siitä lähtien tämän version mukaisesti.

Tarkistuspäivä

MSC ottaa mielellään vastaan kommentteja tästä standardista. Kommentteja tarkastellaan seuraavan tarkistusprosessin yhteydessä. Standardia tarkistetaan vähintään viiden vuoden välein. Kommentteja voi lähettää osoitteeseen standards@msc.org.

Lisätietoa MSC:n toimintaperiaatteiden kehittämisestä ja MSC:n standardien laatimisesta on MSC:n verkkosivustolla (msc.org).

Normatiiviset asiakirjat

Jäljempänä luetelluissa asiakirjoissa on määräyksiä, joihin viitataan tässä tekstissä ja joista tulee näin osa tätä standardia. Asiakirjoista sovelletaan niiden uusinta julkaistua versiota.

Asiakirjat:

- a.** MSC:n jäljitettävyyssertifiointia koskevat vaatimukset (MSC Chain of Custody Certification Requirements)
- b.** MSC:n ja MSCI:n sanasto (MSC-MSCI Vocabulary)
- c.** MSC:n ulkopuolista työvoimatarkastusta koskevat vaatimukset (MSC Third-Party Labour Audit Requirements)
- d.** jäljitettävyyssertifikaatin haltijan vakuutus työvoimaa koskevien vaatimusten ymmärtämisestä (CoC Certificate Holder Statement of Understanding of Labour Requirements)
- e.** MSC-ympäristömerkin käyttöopas.

Termit ja määritelmät

Käsitteet, termit ja ilmaisut on määritelty [MSC:n ja MSCI:n sanastossa](#).

Periaate 1

Sertifioidut tuotteet ostetaan sertifioiduilta toimittajilta

- 1.1 Organisaatiolla on oltava käytössään menettely, jolla varmistetaan, että kaikki sertifioidut tuotteet ostetaan sertifioiduilta toimittajilta, kalastusyrityksiltä tai kalanviljelylaitoksilta.

Ohje 1.1

Sertifioiduilla tuotteilla tarkoitetaan kaikkia kala- ja äyriäistuotteita, jotka ovat peräisin sertifioiduista kalastusyrityksistä tai kalanviljelylaitoksista ja jotka ilmoitetaan sertifioiduiksi.

Tuotteisiin eivät kuulu käyttövalmiisiin, suljettuihin kuluttajapakkauksiin pakatut kala- ja äyriäistuotteet (suljettuihin pakkauksiin pakatut ja merkinnöillä varustetut tuotteet, jotka myydään loppukuluttajille sellaisenaan, kuten yksittäiset tonnikalapurkit). Ilmaisuu ”käyttövalmiisiin, suljettuihin kuluttajapakkauksiin pakattu” on määritelty tarkemmin MSC:n jäljitettävyyssertifiointia koskevien vaatimusten [kohdassa 6.1](#).

Toimittajalla tarkoitetaan tässä jäljitettävyyssstandardissa sellaisessa myyntiasiakirjassa mainittua tahoa, joka koskee sertifioitua tuotetta ja joka osoittaa laillisen omistuksen siirtymisen myyjältä ostajalle. Useimmiten todisteena tuotteen ostosta on lasku, mutta se voidaan osoittaa myös sopimuksella tai kauppakirjalla.

Organisaation prosessiin on kuuluttava sen varmistaminen, että taholla, jolta tuotteen laillinen omistus siirtyy organisaatiolle, on asiaankuuluva voimassa oleva sertifikaatti. Jos tuote ostetaan suoraan toiselta toimittajalta, kyseisellä toimittajalla on oltava voimassa oleva jäljitettävyyssertifikaatti. Jos tuote ostetaan suoraan kalastusyritykseltä tai kalanviljelylaitokselta, prosessiin on kuuluttava

- sen varmistaminen, että kalastusyrityksellä tai kalanviljelylaitoksella on voimassa oleva kalastusyrityksen tai kalanviljelylaitoksen sertifikaatti
- kalastusyrityksen arviointiraporttiin tai kalanviljelylaitoksen tarkastusraporttiin perehtyminen, ja jos kalastusyrityksellä tai kalanviljelylaitoksella on raportin mukaan oltava jäljitettävyyssertifikaatti, sen varmistaminen, että kalastusyrityksellä tai kalanviljelylaitoksella on myös voimassa oleva jäljitettävyyssertifikaatti.

Jos kuluttajamyntiä harjoittavalla organisaatiolla on useita toimipaikkoja, keinoja, joilla varmistetaan, että toimipaikat ostavat sertifioituja tuotteita ainoastaan sertifioiduilta toimittajilta, voivat olla hyväksytyt ostoluettelot, valvotut hankintaluettelot tai toiminnanohjausjärjestelmät (ERP), jotka estävät sertifioimattomien toimittajien käytön. Tämä ei merkitse sitä, että keskustoimiston on tehtävä kaikki sertifioidut hankinnat.

MSC-toimitusketjuviritysten ja -kalastusviritysten sertifiointitilanteen voi tarkistaa MSC:n verkkosivustolta ([msc.org](https://www.msc.org)) ja ASC-toimitusketjuviritysten ja -kalanviljelylaitosten sertifiointitilanteen ASC:n verkkosivustolta ([asc-aqua.org](https://www.asc-aqua.org)). Näiltä verkkosivustoilta saa täsmällisempää tietoa kuin paperimuotoisesta sertifikaatista, joka voi olla mitätöity tai pidätetty toistaiseksi tai kokonaan ennen voimassaolon päättymistä.

Periaate 1 jatkuu

Sertifioidut tuotteet ostetaan sertifioidulta toimittajilta

- 1.2 Jos organisaatio käsittelee varsinaisia tuotteita, sillä on oltava menettely vastaanotettavien tuotteiden sertifiointin tilan varmistamiseksi.

Ohje 1.2

Sertifioitujen tuotteiden mukana toimitettavissa asiakirjoissa on ilmoitettava selvästi, että tuote on sertifioitu. Tiedon voi esittää lähetysluettelossa, laskussa tai konossementissa tai välittää toimittajalta sähköisessä muodossa. Näin tuotteet vastaanottava yritys pystyy havaitsemaan, jos toimittaja vaihtaa sertifioidut kala- tai äyriäistuotteet sertifioimattomiin kala- tai äyriäistuotteisiin (esimerkiksi jos varastot ovat lopussa).

Jos toimittaja merkitsee sertifioidut tuotteet asiakirjoihin käyttämällä omaa merkintäjärjestelmää (esimerkiksi viivakoodeja tai tuotekoodeja), vastaanottavalle yritykselle on annettava tarvittavat tiedot, jotta se voi tulkita tuotekuvauksia ja varmistaa tuotteiden sertifiointin.

Tuotteiden mukana toimitettavissa asiakirjoissa on ilmoitettava selvästi, että tuotteet ovat sertifioituja. Pelkät fyysiset tuotemerkinnät (esimerkiksi laatikossa oleva MSC- tai ASC-merkki tai jäljitettävyyssunnus) eivät todista sertifiointia.

Jos tuotteet tulevat suoraan sertifioidulta kalanviljelylaitokselta, ne voidaan testata antibioottien tai kiellettyjen aineiden varalta, joita kalanviljelylaitos ei saa kalanviljelylaitoksia koskevan standardin vaatimusten mukaan käyttää sertifioituina myytävissä tuotteissa.

- 1.3 Jos organisaatiolla on varastossa sertifioituja tuotteita ensimmäisen sertifiointitarkastuksen aikaan, sen on pystyttävä todistamaan, että tuotteet on ostettu sertifioidulta toimittajalta, kalastusyritykseltä tai kalanviljelylaitokselta ja että ne täyttävät tämän standardin asiaankuuluvat vaatimukset. Vasta sen jälkeen tuotteet voidaan myydä sertifioituina.

Ohje 1.3

Ensimmäisen sertifiointin aikaan varastossa olevat sertifioidut tuotteet on pystyttävä jäljittämään sertifioituun toimittajaan, kalastusyritykseen tai kalanviljelylaitokseen asti periaatteen 4 mukaisesti. Organisaation on myös todistettava, että kaikki varastossa olevat tuotteet voidaan tunnistaa ja että ne on pidetty erillään muista tuotteista periaatteiden 2 ja 3 mukaisesti.

Periaate 2

Sertifioidut tuotteet ovat tunnistettavissa

- 2.1 Sertifioidut tuotteet on ilmoitettava sertifioituiksi oston, vastaanoton, varastoinnin, jalostuksen, pakkaamisen, merkitsemisen, myynnin ja toimituksen kaikissa vaiheissa, lukuun ottamatta loppukuluttajien myyntilaskuja.

Ohje 2.1

Tieto sertifioitujen tuotteiden sertifioinnista olisi hyvä esittää sekä itse tuotteessa että tuotteen mukana toimitettavissa jäljitettävyystiedoissa. Sertifioinnista voi ilmoittaa pakkaukseen, säiliöön tai kuormalavaan kiinnitettävällä merkinnällä tai etiketillä.

Organisaatiot voivat ilmoittaa tuotteiden sertifioinnista eri tavoin, muun muassa käyttämällä akronyymeja (esimerkiksi ”MSC” tai ”ASC”), jäljitettävyystunnusta tai muuta organisaation omaa ilmoitustapaa.

Jos varsinaisten tuotteiden (esimerkiksi sulatussäiliössä olevien kalojen) merkitseminen ei ole mahdollista tai järkevää, organisaation on osoitettava, miten tuotteen voi yhdistää jäljitettävyystietoihin tai varastokirjanpitoon, joista sertifiointi käy ilmi.

Loppukuluttajien myyntilaskuja ovat muun muassa ravintoloista, kalakauppiailta tai vähittäiskauppojen kalatiskeilta saatavat kuitit. Niissä ei tarvitse ilmoittaa sertifioituja tuotteita, mutta sertifioinnin on käytävä ilmi tuotteiden tarjoamisen yhteydessä (esimerkiksi ruokalistasta tai kalatiskiltä).

- 2.2 Organisaatiolla on oltava käytössään järjestelmä, jolla varmistetaan, että pakkauksia, etikettejä, ruokalistoja ja muita materiaaleja, joissa tuote ilmoitetaan sertifioituksi, voidaan käyttää vain sertifioituja tuotteita varten.

- 2.2.1 Sertifioiduissa tuotteissa ei saa olla virheellistä lajimerkintää.

Ohje 2.2.1

Tieteellisiä nimiä tai yleisnimiä saa käyttää. Merkintää pidetään virheellisenä, jos käytettävä lajinimi ei ole sen maan (maiden) asiaankuuluvan lainsäädännön mukainen, jossa (joissa) tuotteella käydään kauppaa.

- 2.2.2 Sertifioiduissa tuotteissa ei saa olla virheellistä pyyntialue- tai alkuperämerkintää, jos nämä tiedot ilmoitetaan.

Ohje 2.2.2

Tuotemerkinnöissä ei tarvitse ilmoittaa pyyntialuetta tai alkuperää. Tätä kohtaa sovelletaan, jos nämä tiedot ilmoitetaan. Merkintää pidetään virheellisenä, jos pyyntialuetta ja alkuperää ei ole ilmoitettu sen maan (maiden) asiaankuuluvan lainsäädännön mukaisesti, jossa (joissa) tuotteella käydään kauppaa.

- 2.3 Organisaatio saa mainostaa tuotteita sertifioituina tai käyttää MSC- tai ASC-merkkiä tai muita tavaramerkkejä vain, jos sillä on voimassaoleva lisenssisopimus MSC:n kanssa (ecolabel@msc.org).

Ohje 2.3

Akronyymeja (esimerkiksi ”MSC” tai ”ASC”) tai standardin omistajan koko nimeä (esimerkiksi Marine Stewardship Council tai Aquaculture Stewardship Council) saa käyttää ilman lisenssisopimusta tuotteissa tai jäljitettävyyssiakirjoissa ainoastaan yritysten välisessä liiketoiminnassa, jotta tuotteet voidaan tunnistaa.

MSC- tai ASC-merkin tai muiden tavaramerkkien muuta käyttöä varten on tehtävä lisenssisopimus MSC- ja ASC-tuotteiden lisensoinnista vastaavan MSC:n kanssa.

Tarkastuksen aikana organisaatiota voidaan pyytää esittämään MSC:ltä saadut sähköpostiviestit, joissa annetaan lupa tavaramerkkien käyttöön.

Periaate 3

Sertifioidut tuotteet pidetään erillään muista tuotteista

3.1 Sertifioituja tuotteita ei saa korvata sertifioimattomilla tuotteilla.

Ohje 3.1

Tämä koskee myös sertifioituina myytäviä tuotteita, joita kalanviljelylaitos ei saa kalanviljelylaitoksia koskevan standardin vaatimusten mukaan myydä sertifioituina. Ne eivät ole sertifioituja, vaikka ne olisivat peräisin sertifioidulta kalanviljelylaitokselta.

Sertifioitujen ostojen (tai tuotannon) ja myyntien vuotuisia määrien täsmäytyksiä voidaan käyttää apuna varmistettaessa, ettei tuotteita ole korvattu.

3.2 Sertifioituja ja sertifioimattomia tuotteita ei saa sekoittaa keskenään, jos organisaatio ilmoittaa, että tuotteet on sertifioitu. Tämä ei koske seuraavia tapauksia:

3.2.1 Jos sertifioitujen tuotteiden ainesosana käytetään sertifioimattomia mereneläviä, organisaation on noudatettava MSC:n/ASC:n kala- ja äyriäistuotteiden sertifioimattomia ainesosia koskevia sääntöjä.

Ohje 3.2.1

MSC:n/ASC:n kala- ja äyriäistuotteiden sertifioimattomia ainesosia koskevat säännöt löytyvät [MSC-ympäristömerkin käyttöoppaasta](#) tai [ASC-logon käyttöoppaasta](#). Nämä asiakirjat ovat saatavilla MSC:n verkkosivustolla (msc.org) tai ASC:n verkkosivustolla (asc-aqua.org). Kyseisissä säännöissä määritellään, milloin sertifioimattomia mereneläviä voidaan käyttää sertifioitujen tuotteiden ainesosana ja mitä erityisiä rajoituksia niihin sovelletaan. Sertifioimattomien merenelävien käyttö ja näiden sääntöjen soveltaminen liittyy vain lisensoituihin MSC- ja/tai ASC-merkittyihin tuotteisiin.

3.3 Tuotteita, jotka on sertifioitu toisessa tunnustetussa jäljitettävyyssstandardia käyttävässä sertifiointiohjelmassa, ei saa sekoittaa keskenään, jos organisaatio haluaa myydä tuotteen sertifioituna. Tämä ei kuitenkaan koske seuraavia tapauksia:

Ohje 3.3

Tätä sääntöä sovelletaan kaikkiin muihin ohjelmiin, kuten Aquaculture Stewardship Counciliin (ASC), joka käyttää jäljitettävyyssstandardia toimitusketjun jäljitettävyyden sertifointiin.

a. Organisaatio on saanut erityisen luvan MSC:ltä.

Ohje 3.3.a

MSC voi hyväksyä tuotteen, jonka ainesosat on sertifioitu eri ohjelmien mukaan (esimerkiksi MSC ja ASC). Tuote voidaan sen jälkeen varustaa yhteisellä merkinnällä (esimerkiksi lisätä MSC-merkki ja ASC-merkki pakkaukseen), ja eri ainesosat voidaan ilmoittaa sen ohjelman mukaan, jonka perusteella ne on sertifioitu (esimerkiksi MSC-sertifioitu lohi, ASC-sertifioitu katkarapu).

b. Sama tuote on sertifioitu useissa tunnustetuissa jäljitettävyyssstandardia käyttävissä sertifiointiohjelmissa.

Ohje 3.3.b

Tämä koskee tuotteita, joiden alkuperä on sertifioitu useamman kuin yhden ohjelman mukaan (esimerkiksi kalastusyritys tai kalanviljelylaitos, jolla on MSC-sertifikaatti ja ASC-sertifikaatti).

Periaate 4

Sertifioidut tuotteet ovat jäljitettävissä, ja määristä pidetään kirjaa

- 4.1 Organisaatiolla on oltava jäljitettävyyjärjestelmä, jonka avulla sertifioituna myydyin tuotteen voi jäljittää tarjoamis- tai myyntipaikasta aina sertifioituun toimittajaan asti.
- 4.1.1 Organisaatiolla, jolla on monta sertifioitua kala- ja äyriäistuotteita käsittelevää toimipaikkaa, on oltava jäljitettävyyjärjestelmä, jonka avulla
- a. minkä tahansa tuotteen, joka on myyty sertifioituna kuluttajamyynä harjoittavassa toimipaikassa, voi jäljittää myyntilaskusta tai tarjoamispaikasta aina sertifioituun toimitukseen asti
 - b. minkä tahansa tuotteen, jota on käsitelty sertifioituna muuta toimintaa harjoittavassa toimipaikassa, voi jäljittää lähetyspaikasta aina sertifioituun toimittajaan asti
 - c. kaikki sertifioitujen tuotteiden kuljetukset toimipaikkojen välillä voi jäljittää jokaisessa vaiheessa.

Ohje 4.1

Kuluttajamyynä harjoittavalla toimipaikalla tarkoitetaan erillistä fyysistä paikkaa (esimerkiksi ravintola, kalatiski tai catering-yritys), jossa valmistetaan, myydään tai tarjotaan sertifioituja kala- ja äyriäistuotteita suoraan loppukuluttajille.

Muuta toimintaa harjoittavalla toimipaikalla tarkoitetaan toimipaikkaa, jossa varastoidaan, jalostetaan tai pakataan sertifioituja tuotteita toimitettavaksi kuluttajamyynä harjoittaviin toimipaikkoihin. Muuta toimintaa harjoittava toimipaikka voi myös myydä tai tarjota joitain tuotteitaan loppukuluttajille, mutta se ei harjoita pelkästään tällaista toimintaa.

Jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyntiversion mukaiseen sertifikaattiin voi sisältyä sekä kuluttajamyynä harjoittavia toimipaikkoja että muuta toimintaa harjoittavia toimipaikkoja. Joissain tapauksissa toimipaikka voidaan luokitella sekä kuluttajamyynä että muuta toimintaa harjoittavaksi toimipaikaksi (esimerkiksi supermarket, jossa on pieni varasto pakastettujen tuotteiden säilyttämistä varten). Kalatiski, jossa pakataan tuotteita valmiiksi pakattujen tuotteiden vähittäismyynä varten, tai ravintola, jossa fileoidaan kalaa myytäväksi sashimina tai sushina, luokitellaan kuluttajamyynä harjoittavaksi toimipaikaksi.

Kuluttajamyynä harjoittavan toimipaikan on pystyttävä osoittamaan, että tuotteet, jotka on merkitty sertifioituiksi ruokalistassa tai kalatiskillä, voidaan jäljittää sertifioituun toimitukseen tarjoamisajankohtana. Osoittamiseen voidaan käyttää esimerkiksi sertifioidulta toimittajalta saatua laskua tai lähetysluetteloa tai organisaation sisäistä lähetysluetteloa tai kuljetuslomaketta, josta ilmenee, että sertifioitu tuote on saatu organisaation nimetyn keskustoimiston hallinnoimasta muuta toimintaa harjoittavasta toimipaikasta.

Kuluttajamyynä harjoittavan toimipaikan tarkastuksessa tarkastetaan yleensä, että sertifioituina tarjottavat tai sertifioituiksi merkityt tuotteet voidaan jäljittää. Jos sertifioituja tuotteita ei myydä tai tarjota tarkastusajankohtana, tarkastaja saattaa jäljittää varastoidun sertifioitujen tuotteiden sertifioituun toimitukseen asti.

Jos sertifioituja tuotteita siirretään toimipaikoissa tai niiden välillä, jäljitettävyyjärjestelmän on varmistettava, että tuotteiden jokainen vaihe ostamiseen saakka on jäljitettävissä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi tuotteiden kuljetusta jakelukeskuksesta (muuta toimintaa harjoittava toimipaikka) ravintolaan (kuluttajamyynä harjoittava toimipaikka) tai tuotteiden käsittelyä jalostuspaikassa (muuta toimintaa harjoittava toimipaikka).

- 4.2 Organisaation on pidettävä kirjaa tuotteista niin, että kirjanpidon avulla voidaan laskea sertifioitujen tuotteiden määrät.

Ohje 4.2

Käsiteltyjen sertifioitujen tuotteiden määristä on pidettävä kirjaa kaikissa vaiheissa, lukuun ottamatta myynä ja tarjoamista. Myytyjen tai tarjottujen sertifioitujen tuotteiden määriä ei tarvitse kirjata. Jos kuitenkin organisaatiolla on järjestelmä, jolla se voi täsmäyttää panoksia ja tuotoksia (vertailla vastaanotetun ja myydyin tai tarjotun sertifioitujen kalan kokonaismääriä), riski pisteytetään pienemmäksi. Tämä voi vaikuttaa vaadittuihin tarkastuksiin.

Periaate 4 jatkuu

Sertifioidut tuotteet ovat jäljitettävissä, ja määristä pidetään kirjaa

- 4.2.1 Jos samaan (tai samankaltaiseen) lajiin kuuluvia sertifioituja ja sertifioimattomia kala- ja äyriäistuotteita käsitellään samaan aikaan, organisaation on pidettävä kirjaa näiden samankaltaisiin lajeihin kuuluvien sertifioimattomien tuotteiden ostoista ja toimituksista.

Ohje 4.2.1

Kohdan 4.2.1 tarkoituksena on auttaa sertifiointilaitosta varmistamaan, että ainoastaan sertifioidut tuotteet on ilmoitettu tai merkitty sertifioituiksi. Sertifioimattomien kala- ja äyriäistuotteiden myyntiä tai tarjoamista koskevia tietoja ei tarvita. Samankaltaisilla lajeilla tarkoitetaan kala- ja äyriäistuotteita, jotka on tehty läheistä sukua olevista lajeista (esimerkiksi turska ja kolja) tai jotka ovat muuten ulkonäöltään samankaltaisia (esimerkiksi vaalean kalan fileet).

- 4.3 Sertifioituja tuotteita koskevien tietojen on oltava täsmällisiä, täydellisiä ja muuttamattomia.

- 4.3.1 Jos tietoja muutetaan, muutokset on osoitettava selvästi ja muutospäivä ja muutokset tehneen henkilön nimi tai nimikirjaimet on ilmoitettava.

Ohje 4.3.1

Jos organisaatio esittää tarkastuksen aikana tai vastatessaan muuhun pyyntöön tietoja tai asiakirjoja, jotka eivät vastaa aiemmin annettuja tietoja, sertifiointilaitos voi kirjata poikkeaman. Jos organisaatio joutuu muuttamaan tietoja (esimerkiksi palautettujen tilausten vuoksi), muutokset on kirjattava selvästi.

- 4.4 Organisaatio saa myydä sertifioituina ainoastaan sertifikaattinsa soveltamisalaan kuuluvia tuotteita.

Ohje 4.4

Soveltamisalan muuttamiseen liittyvät vaatimukset (uudet lajit, toiminnot tai tuotteet, jotka on sertifioitu muissa tunnustetuissa jäljitettävyyssstandardia käyttävissä sertifiointiohjelmissa) esitetään kohdissa 5.3.1.c, 5.3.2.a ja 5.3.2.b.

Periaate 5

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

5.1 Hallinta ja toimipaikkojen valvonta

- 5.1.1 Organisaatiolla on oltava hallintajärjestelmä, jolla seurataan tehokkaasti tämän standardin kaikkien vaatimusten noudattamista.

Ohje 5.1.1

Hallintajärjestelmään kuuluvat järjestelmät, toimintaperiaatteet ja menettelyt, joiden avulla varmistetaan, että organisaatio noudattaa tätä standardia. Hallintajärjestelmän dokumentoinnin laajuus voi vaihdella organisaation koon, toiminnan tyyppin, prosessien monitahoisuuden ja henkilöstön pätevyyden mukaan.

Hyvin pienimuotoisessa tai yksinkertaisessa toiminnassa ei välttämättä tarvita kirjallista dokumentaatiota, jos vastuuhenkilöstö ymmärtää ja osaa noudattaa tähän standardiin liittyviä menettelyjä.

- 5.1.2 Organisaation on nimettävä henkilö ("jäljitettävyyssertifikaatin yhteyshenkilö"), joka vastaa kaikesta yhteydenpidosta sertifiointilaitoksen kanssa ja toimittaa pyynnöstä tämän standardin noudattamiseen liittyviä asiakirjoja tai tietoja.

Ohje 5.1.2

Jäljitettävyyssertifikaatin yhteyshenkilö huolehtii viestinnästä sertifiointilaitoksen kanssa ja varmistaa, että organisaatio vastaa mahdollisiin tieto- tai asiakirjapyyntöihin. Jos yhteyshenkilö vaihtuu, siitä on ilmoitettava sertifiointilaitokselle kohdan 5.3.1 mukaisesti.

- 5.1.3 Organisaation on säilytettävä tämän standardin noudattamisen todistavia tietoja vähintään 18 kuukautta.

Ohje 5.1.3

Tämän standardin noudattamisen todistavia tietoja ovat yleensä muun muassa sertifioitujen tuotteiden ostotiedot, sisäiset jäljitettävyystiedot, organisaation henkilöstömenettelyjä koskevat tiedot ja suoritettua koulutusta koskevat asiakirjat. Kyseiset tiedot voivat olla paperimuodossa tai sähköisessä muodossa.

Tarkastuksen aikana sertifiointilaitos voi tutkia jäljitettävyystietoja miltä tahansa ajanjaksolta edellisten 18 kuukauden ajalta varmistaakseen tämän vaatimuksen täyttämisen.

Tuotteiden myynnistä ja/tai tarjoamisesta loppukuluttajille ei tarvitse pitää kirjaa.

- 5.1.4 Jos organisaatiolla on monta sertifioitua kala- ja äyriäistuotteita käsittelevää toimipaikkaa, organisaation on nimettävä keskustoimisto, joka vastaa valvonnasta ja yhteisen hallintajärjestelmän ylläpitämisestä, jotta varmistetaan standardin noudattaminen kaikissa toimipaikoissa.

Periaate 5 jatkuu

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

Ohje 5.1.4

Yhteisellä hallintajärjestelmällä tarkoitetaan keskustoimiston määrittämää yhteistä toimintainfrastruktuuria, joka on toteutettu kaikissa sertifikaatin piiriin kuuluvissa toimipaikoissa. Järjestelmän avulla keskustoimisto voi valvoa ja seurata toimipaikkatasolla kala- ja äyriäistuotteiden ostoihin ja toimituksiin (ks. ostojen valvontaa koskeva ohje 1.1), kala- ja äyriäistuotteiden merkitsemiseen, jäljitettävyyksen menettelyihin ja henkilöstöön liittyvää toimintaa.

Sertifiointilaitos arvioi, noudatetaanko kaikissa toimipaikoissa samoja keskitetysti määritettyjä käytäntöjä ja menettelyjä, joilla varmistetaan tuotteiden vaatimustenmukaisuus.

5.1.4.1 Keskustoimiston tehtävänä on

- a. laatia menettelyt, joilla varmistetaan, että kaikki sertifioituja kala- ja äyriäistuotteita käsittelevät toimipaikat täyttävät tämän standardin vaatimukset
- b. perustaa järjestelmä, jolla varmistetaan, että kaikki toimipaikat voivat tilata ja myydä/tarjota ainoastaan sertifioituilta toimittajilta peräisin olevia sertifikaatin soveltamisalaan kuuluvia sertifioituja kala- ja äyriäistuotteita
- c. pitää kaikista toimipaikoista täsmällistä luetteloa, joka sisältää jokaisen toimipaikan osoitteen ja yhteystiedot ja jossa on erotettu kuluttajamyntiä harjoittavat ja muuta toimintaa harjoittavat toimipaikat
- d. toimittaa MSC:lle tai sertifiointilaitokselle ajantasainen ja täydellinen toimipaikkaluettelo viiden päivän kuluessa kirjallisen pyynnön saamisesta

Ohje 5.1.4.1.d

MSC:n ja MSC:n sanaston mukaisesti ”päivällä” tarkoitetaan tässä standardissa vuorokautta, jollei toisin mainita.

- e. laatia menettely, jolla varmistetaan, että toimipaikka, jonka osalta sertifiointi on mitätöity tai peruutettu toistaiseksi tai kokonaan, ei voi enää käyttää MSC- tai ASC-merkkiä tai muita tavaramerkkejä.

Ohje 5.1.4.1.e

Tämän tarkoituksena on auttaa varmistamaan, etteivät toimipaikat voi jatkaa MSC- tai ASC-merkin tai muiden tavaramerkkien käyttöä sertifioimattomissa tuotteissa, jos esimerkiksi ravintola lakkaa vastaanottamasta MSC- tai ASC-sertifioituja kala- ja äyriäistuotteita tai toimipaikka ei enää myy tai tarjoa sertifioituja kala- ja äyriäistuotteita.

Jos catering-yrityksen toiminta päättyy tietyssä toimipaikassa, sen on varmistettava, että kaikki MSC- tai ASC-materiaalit poistetaan ennen kuin toinen catering-yritys aloittaa kyseisessä toimipaikassa.

Periaate 5 jatkuu

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

5.2 Koulutus

- 5.2.1 Organisaation on huolehdittava siitä, että vastuuhenkilöstöllä on tarvittava pätevyys tämän standardin noudattamisen varmistamiseksi.

Ohje 5.2.1

Vastuuhenkilöstöllä tarkoitetaan organisaatioon kuuluvia henkilöitä, jotka tekevät tähän standardiin liittyviä päätöksiä tai toteuttavat standardiin liittyviä menettelyjä. Tällaiseen henkilöstöön kuuluvat esimerkiksi työntekijät, jotka työskentelevät hankintaosastolla, tekevät tuotteille vastaanottotarkastuksia tai huolehtivat sertifioidujen tuotteiden tunnistamisesta, merkitsemisestä tai valinnasta.

On tärkeää, että henkilöstölle järjestetään säännöllisesti koulutusta. Näin taataan, että henkilöstö noudattaa sisäisiä menettelyjä, joilla varmistetaan tämän standardin vaatimusten täyttäminen. Kuluttajamyöntiin liittyviä vaatimuksia voidaan käsitellä olemassa olevissa koulutusohjelmissa, jos se on käytännössä mahdollista. MSC:ltä voi myös pyytää kuluttajamyöntiin liittyvää yleisluonteista koulutusmateriaalia. Sertifiointilaitos haastattelee tarkastusten aikana työntekijöitä ja arvioi heidän pätevyyttään ja tietämystään tästä standardista.

- 5.2.2 Organisaation on järjestettävä vastuuhenkilöstölle koulutusta
- a. ennen ensimmäistä sertifiointitarkastusta
 - b. osana uusien työntekijöiden perehdytystä
 - c. vähintään kerran vuodessa sertifiointin jälkeen.

Ohje 5.2.2

Sertifiointin jälkeen koulutusta on ehkä järjestettävä useammin kuin kerran vuodessa, jotta varmistetaan henkilöstön pätevyys (esimerkiksi jos henkilöstön vaihtuvuus on suurta). Jos organisaatio on sertifioitu, mutta MSC- tai ASC-merkki otetaan käyttöön vasta usean kuukauden kuluttua, henkilöstölle on hyvä järjestää lisäkoulutusta juuri ennen kuin MSC- tai ASC-merkkiä aletaan käyttää ruokalistoissa tai tuotteissa.

- 5.2.3 Organisaation on pidettävä kirjaa siitä, että koulutusta on järjestetty kohdan 5.2.2 mukaisesti.

5.3 Muutoksista ilmoittaminen

- 5.3.1 Organisaation on ilmoitettava sertifiointilaitokselle seuraavista muutoksista kirjallisesti tai sähköpostitse kymmenen päivän kuluessa:
- a. Organisaation jäljitettävyyssertifikaatin yhteyshenkilö on vaihtunut.
 - b. Sertifioituja tuotteita saadaan uudelta sertifioidulta toimittajalta, kalastusyritykseltä tai kalanviljelylaitokselta.
 - c. Organisaatio vastaanottaa uusia sertifioituja lajeja.
 - d. Organisaatio, jolla on useita toimipaikkoja: toimipaikkojen kokonaismäärä on kasvanut vähintään 25 prosenttia edellisestä tarkastuksesta.

Periaate 5 jatkuu

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

Ohje 5.3.1

Sertifiointilaitokselle on ilmoitettava sähköpostitse tai kirjallisesti kymmenen päivän kuluessa siitä, kun uusi sertifioitu laji on vastaanotettu tai kun uusi sertifioitu toimittaja, kalastusyritys tai kalanviljelylaitos on toimittanut sertifioituja tuotteita ensimmäisen kerran.

Laskettaessa, kuinka monta prosenttia toimipaikkojen kokonaismäärä on kasvanut, on otettava huomioon sekä kuluttajamyntiä harjoittavat toimipaikat että muuta toimintaa harjoittavat toimipaikat (ks. niiden ero ohjeesta 4.1). Jos organisaatiolla on nyt 100 toimipaikkaa, sertifiointilaitokseen ei tarvitse ottaa yhteyttä, jos toimipaikkoja tulee lisää yhteensä enintään 24 tarkastusten välillä. Jos toimipaikkojen määrä lisääntyy vähintään 25:llä edellisestä tarkastuksesta, sertifiointilaitokselle on ilmoitettava siitä kirjallisesti kymmenen päivän kuluessa. Sertifiointilaitos voi päättää lisätarkastusten tekemisestä.

Sertifiointilaitokselle ei tarvitse ilmoittaa, jos kalastusyritys, josta organisaation toimittaja (tai sen toimittaja) saa tuotteet, vaihtuu.

5.3.2 Organisaation on saatava sertifiointilaitokselta kirjallinen hyväksyntä ennen seuraavien muutosten tekemistä:

a. Organisaatio alkaa harjoittaa sertifioituihin tuotteisiin liittyvää uutta toimintaa, joka ei vielä kuulu sertifikaatin soveltamisalaan.

Ohje 5.3.2.a

Uutta toimintaa on esimerkiksi kaupankäynti, jakelu, jatkojalostus ja varastointi. MSC:n jäljitettävyyssertifiointia koskevien vaatimusten [taulukossa 4](#) on täydellinen luettelo tällaisesta toiminnasta.

b. Organisaatio laajentaa jäljitettävyyssertifikaatin soveltamisalaa sellaisten tuotteiden myyntiin tai käsittelyyn, jotka on sertifioitu toisessa tunnustetussa jäljitettävyyssstandardia käyttävässä sertifiointiohjelmassa.

Ohje 5.3.2.b

Jos esimerkiksi nykyinen jäljitettävyyssertifikaatti koskee vain MSC-sertifioituja tuotteita, organisaation on saatava sertifiointilaitoksen hyväksyntä ennen kuin se voi myydä ASC-sertifioituja tuotteita sertifioituina.

c. Organisaatio käyttää uutta alihankkijaa, joka jalostaa tai uudelleenpakkaa sertifioituja tuotteita alihankintasopimuksen mukaisesti.

Ohje 5.3.2.c

Jos organisaatio haluaa käyttää uutta varastoinnista tai kuljetuksesta vastaavaa alihankkijaa, tieto siitä on päivitettävä kohdassa 5.4 mainittuun alihankkijarekisteriin. Sertifiointilaitokselle voidaan ilmoittaa uudesta alihankkijasta vasta seuraavan tarkastuksen yhteydessä (ennakkohyväksyntää ei tarvita).

d. Organisaatio lisää uusia muuta toimintaa harjoittavia toimipaikkoja, joissa ainoastaan jalostetaan tai uudelleenpakataan sertifioituja tuotteita.

e. Organisaatio lisää uuden toimipaikan, joka toimii uudessa maassa.

Ohje 5.3.2.d–e

Sertifiointilaitos voi päättää lisätarkastusten tekemisestä ennen uusien toimipaikkojen hyväksymistä.

Periaate 5 jatkuu

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

f. Organisaatio käsittelee arvioitavana olevia kaloja, ja kyseessä on organisaatio, joka kuuluu arvioitavana olevan kalastusyrityksen asiakasryhmään tai jolla on sama laillinen omistaja kuin tarkastettavana olevalla kalanviljelylaitoksella.

Ohje 5.3.2.f

Asiakasryhmään kuuluvat sertifiointiyksikön kalastustoimijat tai muut tahot, jotka kalastusyrityksensä mukaan mukaan kuuluvat sertifikaatin soveltamisalaan ja/tai joiden käytettävissä sertifikaatti on.

5.4 Alihankkijat, kuljettaminen ja sopimusjalostus

- 5.4.1 Organisaation on pystyttävä osoittamaan, että kaikki sertifioituja tuotteita käsittelevät alihankkijat noudattavat tämän standardin asiaankuuluvia vaatimuksia.
- 5.4.2 Organisaation on pidettävä ajantasaista rekisteriä kaikkien sertifioituja tuotteita käsittelevien alihankkijoiden nimistä ja osoitteista, lukuun ottamatta kuljetusyrityksiä.
- 5.4.3 Organisaatio saa käyttää sertifioituja tuotteita jalostavia tai uudelleenpakkaavia alihankkijoita vain, jos alihankkijalla on voimassa oleva jäljitettävyyssertifikaatti.
- 5.4.4 Jos organisaatio käyttää alihankkijoita, sen on voitava pyytää alihankkijalta sertifioituista tuotteista kirjatut tiedot. Sertifiointilaitoksella on oltava mahdollisuus päästä käsiksi sertifioituihin tuotteisiin milloin tahansa.

Ohje 5.4.4

Varastoinnista tai kuljetuksesta vastaavien alihankkijoiden kanssa ei tarvitse tehdä kirjallista sopimusta, jos organisaatiolla on mahdollisuus pyytää alihankkijana toimivalta varastointi- tai kuljetusyritykseltä tietoja (esimerkiksi vastaanotto- ja toimitustietoja) standardin noudattamisen osoittamiseksi.

Organisaation on myös voitava järjestää sertifiointilaitokselle mahdollisuus päästä käsiksi varsinaisiin sertifioituihin tuotteisiin milloin tahansa, vaikka tuotteita säilytettäisiin sen oman toimipaikan ulkopuolella alihankkijan varastossa. Jos pääsyä varastotiloihin on jostain syystä rajoitettu ja sertifiointilaitos epäilee, ettei sertifioitu tuote vastaa vaatimuksia, tuote voidaan joutua siirtämän toisaalle, jotta sertifiointilaitos voi tarkastaa sen.

5.5 Vaatimusten vastainen tuote

Ohje 5.5

Vaatimusten vastaisella tuotteella tarkoitetaan tuotetta, joka on ilmoitettu sertifioituksi tai merkitty MSC:n ja/tai ASC:n tavaramerkeillä, mutta jonka ei voida todistaa olevan peräisin sertifioidusta lähteestä.

Myös sertifioidulta kalanviljelylaitokselta peräisin oleva tuote voi olla vaatimusten vastainen, jos laitos ei saa kalanviljelylaitoksia koskevan standardin vaatimusten mukaan myydä sitä sertifioituna (esimerkiksi kalanviljelylaitos on käyttänyt antibiootteja tuotteessa, joka on tarkoitus myydä sertifioituna).

Vaatimusten vastaisia tuotteita voivat havaita organisaation omat työntekijät tai toimittaja. Joissain tapauksissa tällaisia tuotteita voi paljastua sertifiointilaitokselta, MSC:ltä, ASC:ltä tai muualta saatujen tietojen perusteella.

Vaatimusten vastaisten tuotteiden menettelyä ei sovelleta, jos tuotteita vastaanotettaessa havaitaan, että toimittaja on toimittanut sertifioimattomia tuotteita tilattujen sertifioitujen tuotteiden sijaan, ja vastaanotetut tuotteet palautetaan.

Periaate 5 jatkuu

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

- 5.5.1 Organisaatiolla on oltava menettely vaatimusten vastaisten tuotteiden käsittelyä varten kaikissa toimipaikoissa. Menettelyn on täytettävä seuraavat vaatimukset:
- a. Vaatimusten vastaisen tuotteen myynti sertifioituna keskeytetään heti siihen asti, kun sertifiointilaitos vahvistaa kirjallisesti tuotteen sertifiointin.
 - b. Sertifiointilaitokselle ilmoitetaan vaatimusten vastaisesta tuotteesta kahden päivän kuluessa sen havaitsemisesta ja annetaan kaikki tarvittavat tiedot vaatimusten vastaisen tuotteen alkuperän varmistamiseksi.
 - c. Tuotteen vaatimusten vastaisuuden syy määritetään, ja tarvittaessa ryhdytään toimiin vaatimusten vastaisuuden toistumisen estämiseksi.
 - d. Jos ei voida varmistaa, että vaatimusten vastainen tuote on peräisin sertifioidusta lähteestä, tuote merkitään tai pakataan uudelleen niin, ettei sitä voi myydä sertifioituna tuotteena.

Ohje 5.5.1.d

Jos ei voida varmistaa, että tuote on peräisin sertifioidusta kalastusyrityksestä tai sertifioidulta kalanviljelylaitokselta, tuotetta ei voi myydä sertifioituna tuotteena tai MSC:n ja/tai ASC:n tavaramerkeillä.

5.6 Jäljitettävyyteen ja toimitusketjun todistamiseen liittyvät pyynnöt

Ohje 5.6

Nimetyt edustajat voivat olla muiden ohjelmien omistajien, kuten ASC:n, tai MSC:n akkreditointielimen edustajia.

- 5.6.1 Organisaation on aina vastattava MSC:n, sen nimettyjen edustajien tai sertifiointilaitoksen pyyntöihin, jotka koskevat sertifioitujen tuotteiden jäljitettävyyssiakirjoja tai myynti- ja ostotietoja.
- 5.6.1.1 Asiakirjat on toimitettava viiden päivän kuluessa pyynnön esittämisestä.

Ohje 5.6.1.1

Taloudelliset tiedot saa poistaa, mutta asiakirjoja ei saa muuttaa muulla tavoin. Asiakirjat on toimitettava englannin kielellä, jos MSC niin pyytää.

MSC:ltä tai sen nimetyiltä edustajilta voi tarvittaessa pyytää kirjallisesti lisää aikaa asiakirjojen toimittamiseen. Jos lisää aikaa ei anneta, alkuperäistä viiden päivän määräaikaa on noudatettava. Jos tietoja ei toimiteta MSC:lle tai sen nimetyille edustajille määräajassa, MSC tai sen nimetyt edustajat voivat pyytää sertifiointilaitosta ryhtymään toimiin, mukaan lukien kirjaamaan poikkeaman asiasta.

- 5.6.2 Organisaation on annettava MSC:lle, sen nimetyille edustajille tai sertifiointilaitokselle lupa ottaa näytteitä sertifioiduista tuotteista organisaation toimipaikassa DNA-testausta ja/tai muuta tuotteiden todentamista tai vaatimustenmukaisuuden testausta varten.
- 5.6.3 Jos tuotteen todentamistestissä havaitaan, että tuote saattaa olla kohdassa 5.5.1 tarkoitettulla tavalla vaatimusten vastainen, organisaation on
- a. tutkittava, mistä ongelma mahdollisesti johtuu
 - b. esitettävä sertifiointilaitokselle tutkimuksen tulokset, ja jos poikkeamia löytyy, esitettävä suunnitelma poikkeamien korjaamiseksi
 - c. tehtävä yhteistyötä uusien näytteiden ottamisessa ja tutkimusten tekemisessä.

Periaate 5 jatkuu

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

Ohje 5.6.3

Tuotteen todentamista voidaan käyttää lajin, pyyntialueen tai kalanviljelylaitoksen selvittämiseen. Tuotteen todentamistesteillä voidaan myös määrittää, sisältääkö tuote antibiootteja tai kiellettyjä aineita, joita kalanviljelylaitos ei saa kalanviljelylaitoksia koskevan standardin vaatimusten mukaan käyttää sertifioituina myytävissä tuotteissa.

5.7 Arvioitavana olevia tuotteita koskevat erityisvaatimukset

Ohje 5.7

Tämä kohta koskee vain kalastusyrityksiä, kalanviljelylaitoksia tai kalastusyrityksen/kalanviljelylaitoksen asiakasryhmän erikseen nimettyjä jäseniä. Arvioitavana olevalla tuotteella tarkoitetaan kaloja tai kalatuotteita, jotka on pyydetty tai saatu arviointiprosessin aikana ennen kalastusyrityksen tai kalanviljelylaitoksen sertifiointia. Arvioitavana olevia tuotteita saa pyytää vasta erikseen määritetyn kelpoisuuspäivän jälkeen, joka löytyy MSC:n tai ASC:n verkkosivustolta (ks. ASC:n uusin kalanviljelylaitoksia koskeva tarkastusraportti).

5.7.1 Organisaatio voi ostaa arvioitavana olevia tuotteita vain, jos se on

- a. arvioitavana oleva kalastusyritys tai kalanviljelylaitos tai
- b. kalastusyrityksen asiakasryhmän erikseen nimetty jäsen tai osa samaa oikeudellista yksikköä kuin arvioitavana oleva kalanviljelylaitos.

Ohje 5.7.1.b

Vain kalastusyritykset, kalanviljelylaitokset tai asiakasryhmän erikseen nimetyt jäsenet voivat omistaa arvioitavana olevia tuotteita tai myydä arvioitavana olevia tuotteita jäsenten kesken. Mikään muu toimitusketjussa myöhempänä oleva jäljitettävyyssertifioitu organisaatio ei saa ostaa arvioitavana olevia tuotteita.

Organisaatiot, jotka saavat ostaa arvioitavana olevia tuotteita kohdan 5.7.1 mukaisesti, voivat käyttää alihankkijoiden varastotiloja arvioitavana olevien tuotteiden käsittelyyn, kunhan tuotteet pysyvät kalastusyrityksen, kalanviljelylaitoksen tai asiakasryhmän jäsenen omistuksessa kalastusyrityksen tai kalanviljelylaitoksen sertifiointiin saakka.

5.7.2 Arvioitavana olevia tuotteita käsittelevien organisaatioiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a. Kaikki arvioitavana olevat tuotteet on merkittävä selvästi ja pidettävä erillään sertifioiduista ja sertifiomattomista tuotteista.
- b. Organisaation on ylläpidettävä kaikista arvioitavana olevista tuotteista kattavia jäljitettävyystietoja, joiden avulla tuotteet voidaan jäljittää sertifiointiyksikköön asti ja joista ilmenee myös pyyntipäivä.
- c. Arvioitavana olevia tuotteita ei saa myydä sertifioituina tai merkitä MSC- tai ASC-merkillä tai muilla tavaramerkeillä ennen kuin kalastusyritys tai kalanviljelylaitos on sertifioitu.

Ohje 5.7.2.c

Kun kalastusyritys tai kalanviljelylaitos on sertifioitu virallisesti, julkinen sertifiointiraportti julkaistaan MSC:n tai ASC:n verkkosivustolla.

Periaate 5 jatkuu

Organisaatiolla on käytössään toimiva hallintajärjestelmä

5.8 Pakko- ja lapsityövoimaa koskevat erityisvaatimukset

- 5.8.1 Organisaation on allekirjoitettava jäljitettävyyssertifikaatin haltijan vakuutus työvoimaa koskevien vaatimusten ymmärtämisestä (CoC Certificate Holder Statement of Understanding of Labour Requirements), jolloin se sitoutuu suorittamaan työvoimatarkastuksen kohdan 5.8.2 mukaisesti.
- 5.8.2 Organisaation on todistettava, että asianomaiset toimipaikat tai alihankkijat ovat suorittaneet tunnustetun ulkopuolisen työvoimatarkastusohjelman mukaisen paikalla tapahtuneen työvoimatarkastuksen MSC:n ulkopuolista työvoimatarkastusta koskevien vaatimusten (MSC Third-Party Labour Audit Requirements) mukaisesti.
- 5.8.2.1 Paikalla tapahtuvaa työvoimatarkastusta ei tarvitse suorittaa jäljitettävyyssstandardin kuluttajamyntiversion v2.0 mukaiseen ensimmäiseen tarkastukseen mennessä.
- 5.8.2.2 Tunnustettuja ulkopuolisia työvoimatarkastusohjelmia ovat seuraavat:
- a. amfori Business Social Compliance Initiative
 - b. Sedex Members Ethical Trade Audit
 - c. Social Accountability Internationalin SA8000
 - d. Consumer Goods Forumin Sustainable Supply Chain Initiativen (SSCI) tunnustamat sosiaalिनormit.
- 5.8.3 Organisaation on ilmoitettava sertifiointilaitokselle kahden päivän kuluessa, jos organisaatio tai sen jokin toimipaikka tai alihankkija ei noudata MSC:n ulkopuolista työvoimatarkastusta koskevia vaatimuksia.

Ohje 5.8.3

Kohdan 5.8.2.1 tarkoituksena on antaa noin vuoden jatkoaika työvoimatarkastuksen suorittamiseen. Tätä poikkeusta sovelletaan vain kerran.

CoC Certificate Holder Statement of Understanding of Labour Requirements

(jäljitettävyyssertifikaatin haltijan vakuutus työvoimaa koskevien vaatimusten ymmärtämisestä) ja [MSC Third-Party Labour Audit Requirements](#) (MSC:n ulkopuolista työvoimatarkastusta koskevat vaatimukset) ovat saatavilla MSC:n verkkosivustolla ([msc.org](https://www.msc.org)).

- 5.8.4 Organisaatioihin ei sovelleta kohtia 5.7.1–3, jos pakko- ja lapsityövoimaan liittyvien rikkomusten riski on niissä vähäinen työvoimaa koskevan maakohtaisen riskipisteytysvälineen (Country Labour Risk Scoring Tool) mukaan.

Ohje 5.8.4

Työvoimaa koskeva maakohtainen riskipisteytysväline löytyy MSC:n jäljitettävyyssertifiointia koskevien vaatimusten [taulukosta 5](#) ja [taulukosta 6](#).

Lisätietoa jäljitettävyyssstandardista
on osoitteessa
www.msc.org/coc-standard

Tiedusteluja voi lähettää osoitteeseen
standards@msc.org